

Kumgin Si Hpe Ladat Jaw Jaw Hkai Sha Ladat

Hkungga tsawra ai shiga madat Nu wa hpu nau ni, ndai lamang hta gaw kumgin si hpe ladat jaw jaw hte hkai sha ra ai lam hpe gam garan ya na n-ngai. Kumgin hpe Malaysia, Indonesia, Phillipines hte kahtet lumnai ai myarmar mung dan shara shagu hta hkai nga ma ai.

Duhkra ladaw – Kumgin gaw Zaibru ga, ga magyep ga amyemyu hta hkai kaja nga tim, hpu ga, zaini ga shara hta hka n -ung ai sha hka shang, pru kaja ai shara hta grau kaja ai. Kumgin gaw lum nai ai duhkra hta grau kaja nhtawm numri dan hpe n dang hkam lu ai. Kumgin hpun ni gaw 11'C hta hpun n tu lu ai. Kahtet shadang (18'-24')C laman hta grau kaja ai. marang law nna madi bam ai shara ni hta hkai yang hpun hta ana du hkrat loi ai. Dai majaw jan shingkang atsawm lu nna madi bam yawm ai shara hta hkai ra ai.

Ga gram ai lam – Nga hkyi namhpun hpe Acre mi leng (10-15) duhkra bang jaw u. Nga hkyi namhpun hpe hkai bawng galaw ai hta ga hte ra hkra gayau shalau jaw u. Kumgin hkai na matu Uria dat namhpun P(224-336) duhkra bang jaw u.

Hkai ai ladat hte hkai ten – Kumgin hkai na matu galu de 30', nda de 3' nga ai hkai bawng ni galaw jaw ra ai, Hkai bawng ntsa hta yan langai hte langai hpe 1.5' hte hpun langai 1.5' gang kumgin tum ni hpe hkai ra ai. Hkai nhkrun langai hpe kumgin tum 3-4, bang jaw nhtawm hpun tu wa ai shaloi alap 2-4, pru wa yang nhkrun langai hta hpun langai sha ngam nna baw kau jaw ra ai. Hpun ban kaji/kasha ni lung lu na matu (5-6)' nga ai kawa chyen yan ni sharawt jaw ra ai. Kumgin hpe May, June hte nshung Oct ni hta hkai mai ai.

Myu nli tum shadang – Acre mi hta kumgin tum (200-300)g duhkra bang hkai na matu, Acre mi hta hpun ban shadang (19000) hta n yawm nga ra ai.

Hka shalen bang ladat – Kumgin hpe lanam ta hta hkai yang hka shalen bang jaw na matu nra ai raitim, nshung ta a matu hkai ai ten kalang hte madi dat masa hta hkan nna bai kahtap ra yang hka 2-4 lang duhkra jaw ra ai.

Hpun gawn lajang ai ladat – Kumgin hkai ngut ai hpang nhtoi (15-20) laman kalang pawm jaw ra ai. Hpun tu aten ladaw hta masa hta hkan na 2-3 lang pawm jaw ra ai. Hpun ban kasha ni matsut chyat nga ai re yang hpun npawt hpe ga shalau jaw ra ai.

Asi di la ladat – Shahti,shaloi amyu ni hta nhtoi (45)ya kaw na hpang nhtawm kumgin si hpe di la hpang mai sai. Kung myin ai kumgin si ni hpe di la na matu ahkyak ai. Hkalung ai kumgin si ni hpe di la yang madi dat law ai. Kumgin si myin yang asi npu hta nga ai gindai ga kapran wa ai.

Pru shadang – Kumgin pru shadang gaw hka ,lamu ga,duhkra ladaw, hpun gawn hkang ai lam hta madung rai nga ai. Kumgin Acre mi hta (4000-5000)g du hkra pru lu ai.`

Ka lajang ai – Elizabeth Seng Lawt Lu

Website – Kachin.rveritas-asia.org, Facebook – Rvakachin

Wechat, Viber, Youtube, Instagram & Twitter – RVA-Kachin Service